

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XLII.

ZATURDAG den 4den NOVEMBER 1851.

No. 44.

WELKE ZYN DE OORZAKEN VAN NOORD-AMERIKA'S GROOTHEID?

(Verdug van het vierde blad der Courant van den 28 October 1851 No. 43.)

Bevolking van den Staat Massachusetts was (tel-ling 1850).....	992,499 zielen.
Getal kinderen van 5 tot 15 jaren, in den Staat aanwezig.....	196,536
Getal kinderen op de openbare scholen (s winters.....	199,429
Getal kinderen op de openbare scholen (zomers).....	179,497
Getal onderwyzers.....	2,694
Maandelykse bezoldiging der mannelijke onderwyzers.....	f 90,—
Maandelykse bezoldiging der vrouwelyke onderwyzers.....	„ 38,—
Totaal bedrag in 1851 besteed voor openbare en byzondere scholen in Massachusetts, (gebouwen niet begrepen)...	f 3,384,250

Deze cyfers spreken genoegzaam. Die toestand is vooral opmerkenwaardig, wanneer men bedenkt dat deze Staat, in de laatste veertien jaren, honderd à tweemaal honderdduizend onkundige Iersche landverhuizers heeft opgenomen.

In de scholen van Massachusetts wordt geen dogma van eenig bepaald kerkgenootschap onderwezen. — De school wordt geopend met het lezen van een kapittel uit den Bybel, en een kort gebed of toespraak van den meester, maar de pligt van onderwyzer en opzigtters omtrent de zedelykheid en opvoeding van het kind, wordt daarom geenszins vergeten. — De grondwet beveelt haar, en hoe die pligt wordt ter harte genomen, blykt uit deze regels, voorkomende in het Verslag eener School-Commissie uit de kleine stad Winchendon, in het Graafschap Worcester:

„ Het doel der opvoeding is niet louter om het kind te leeren lezen, schryven en boekhouden, maar om zyn geheelen geest zoo te ontwikkelen, dat hy voldoende zy toegelust tot het handelen in dien kring, waartoe hy bestemd is. Zyne vermogens moeten zoo gevormd worden, dat er eene onleschbare dorst naar kennis in hem ontsta. — Zyn hart en verstand moeten eene leiding ondergaan, die beide naar de waarheid rigt, zoo onfeilbaar en zeker, als de magneetnaald naar de pool wylt. Het doel der opvoeding is, in een woord, om krachtige geesten te vormen, moedige harten, en vlytige, volhardende mannen.

Verder: „ Wat gehoorzaamheid, zedigheid, zelfbeheersching en ontzag voor zyne meederen betreft, hierin moet de leerling aan de gestrengste tucht onderworpen worden.

Het Verslag besluit met, deze ernstige woorden:

„ Zullen wy, de beschermers en voogden van de onwetende en behoeftige kinderen, niet ter dege toezien dat zy, die de Hemel aan onze zorgen heeft toevertrouwd, ook goed verzorgd worden.”

Het Verslag van de stad Cambridge, in Massachusetts, luidt:

„ Onze rykdom is in de mynen, die in de verstandelyke vermogens by het volks-geslacht verborgen liggen, en niet in gouden en zilveren munt. Om dien rykdom bruikbaar te maken, is het onze taak, niet alleen om allen eenige opvoeding te ge-

ven, maar om de best mogelyke opvoeding te stellen in het bereik van hen, die er vrucht van kunnen trekken. — Geenszins verkwisting is zoo erg, als wanneer een geestesvervalsing braak laat liggen.

„ Het groote doel van school-onderwys, zegt het verder, „ is om de kinderen welke geesteskrachten en vermogens te geven, dat zy tegen de latere verleidingen bestand zyn, en hunne karakter tot verderen roep-uitgang gevormd werden.”

Eene schoone bibliotheek, onlangs te Boston gevestigd door Mr. Bates, van het bankiershuis van Baring, uit Massachusetts geboortig, zal den invloed dezer scholen ter hulpe zyn.

De groote staat van New-York, de volkrykste der Unie, heeft groote zorg aan het onderwys gevestigd, vooral sedert 1825, by de daerstelling van het Erie-kanal.

De Witt Clinton heeft zich omtrent beide zaken verdienstelyk gemaakt. De Staat heeft gaandeweg groote fondsen tot de bevordering van letteren en wetenschap verhoogd, en vermeerderd jaarlyk zyne middelen daartoe. — Onder leiding van den Staat zyn er colleges en universiteiten, gesticht, waarvan men in 1850 door elf berigt vindt, dat zy door 1800 studenten bezocht worden. 166 Gymnasiën geven het getal leerlingen op als 15,947, en hanteer voortdurende middelen als f 4,236,550. — De bezoldigingen der leer-aars bedragen f 618,302, en de boekeryen bezitten 72,568 deelen.

De opper-directeur der openbare scholen, geeft het geheele getal der scholieren op, als 11,297, en de geheele kosten voor 1849, by de openbare staats-scholen f 4,416,670.

Bevolking van den staat (1850),...	3,097,394 zielen.
Kinderen van 5 tot 16 jaren,....	735,188
Totaal der schoolgaande kinderen	794,500
Bedrag aan de algemeene scholen ten koste gelegd (met gebouwen, traktementen, boeken, enz.)...	f 4,416,670

Elk schooldistrict heeft zyne bibliotheek. Ook heeft de staat normaalscholen ingesteld, tot verder vorming der onderwyzers.

De stad New-York, het middenpunt van den handel der nieuwe wereld, maakt groote vorderingen in het schoolwezen. — Eenige jaren geleden liet dit te wenschen over; maar in den laatsten tyd hebben de kundigste en invloedrykste ingezetenen zich de zaak aangeetrokken, en de verbeteringen volgen elkaar op. — Normaalscholen voor onderwyzers zyn daargesteld; avondscholen nemen de volwassen landverhuizers op, die men, zonder eenige kennis hoegenaamd, uit Italië of Duitschland ziet aankomen; en eene vrye akademie verstrekt onderwys in de hoogere wetenschappen en in de oude talen, aan diegenen, die op de taalscholen het meest gevorderd zyn.

De navolgende cyfers geven eene statistiek dezer scholen.

Bevolking der stad (1850).....	515,347 zielen.
Getal kinderen 5 tot 15 jaar....	90,145
Getal leerlingen op de school-registers ingeschreven (1849)....	102,974
Bedrag aan bezoldiging voor onderwyzers betaald.....	f 686,985
Totale kosten der openbare scholen.....	„ 1,000,072

In de scholen van den staat en van de stad New-York vangt men de oefeningen gewoonlyk aan met het lezen uit den Bybel; ook echter zonder aan de leestellingen van dit of gene der tairtye kerkgenootschappen den voorrang te geven.

In het verslag, hetwelk jaarlyk door den Hoofdrand van de algemeene scholen aan de wetgeving wordt gedaan, leest men, A. 1850.

„ Opleiding en beschaving van allen is de hoofdgedachte der eeuw. — Op dien grondslag berast de vooruitgang der welvaart. — Derhalve, waar ook ergens in ons midden een menschelyk wezen is, met vermogens die versterkt, ontwikkeld en gebruikt kunnen worden, daar moeten de wegen tot kennis vryelyk opengezet worden. Onkunde en domheid moeten evenmin verdragen worden als ondengd en misdaad. Het eene leidt byna onmisbaar tot het tweede. Verban de onkunde, en brang kennis en juiste begrippen in de plaats, en gy zult voor de meeste gevallen de aansporingen tot luiheid en ondeugd hebben weggenomen, die tulk een milden oegst van ellende in de maatschappy berokkenen. — Geef elk kind de beste opvoeding, die gy kunt geven, en gy hebt den staat tegen vele aarandingen beveiligd; maar meer dan dat, gy hebt hem met kuidege ambachtigheden, verlicke ambtiedaren, be-eefaren der wetenschappen begeligt. — Onderwys elk kind van 4 tot 21 jaar, naar ligchaam, verstand en hart, en vele uwer armen, hospitaal en kerkers zult gy in scholen van zedelykheid en tempels der wetenschap hebben veranderd. — en die gelden, welke zy haast aan de droevig-noodzakelyke inrigtingen ten koste legt, zultan een hoere, ruim voordeeligere, uitweg gevonden hebben. —

Hoeveel men aan het onderwerp hecht, blykt verder nog uit een verslag van den Raad van Onderwys (Board of Education) in de stad New-York, 28 Mei 1851: — Het Gemeente-Bestuur had aanmerkingen gemaakt op de toememende kosten van de departementen van politie, armwezen en onderwys, welke vermeerdering voorzeker moet toegeschreven worden aan des grooten toeyloed van landverhuizers. — Het verslag is een zeer juiste verdediging van het opvoedings systeem. — Niet onaardig wordt aldaar gezegd: —

„ Het Gemeente-Bestuur omvat in, dezelfde beschouwing de departementen van het openbaar onderwys en van het armwezen en de openbare veiligheid; — en inderdaad er is een treffend verband tusschen deze onderwerpen. Zy werken oomistakenaar op elkander, en die onderlinge instandhouding zoo sterk, dat hoe meer gy uw opgedigstelsel uitbreidt en volmaakt, zooyeel te minder zult gy aan de twee andere onderwerpen ten koste moeten leggen.

„ Breng al twee ingezetenen gaandeweg onder den invloed van een welbegrepen, doemalige en edelyke verming, en gy zult uw armenhuis en politie ontlasten. — Breid uw onderwys uit, en gy vermindert misdaad en pauperisme. Vermeerder het getal uwer scholen, en gy vermindert in sterker verhouding het getal dergenen, die gy, anders in hospitaal en kerker grondig ontvangen hebben. Onfeilbaar is dit verband; — tusschen deze beide moet een keus gedaan worden. Kan die keuze moeyelyk zyn in een Christelyken staat? —

„ De pogingen van den staat om de door die van byzondere personen onderhouden Economat.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curacao den 1 November 1854.

BY beschikking van den heer Gouverneur a. i. dezer kolonie dd. 28 October ll. No. 568, is de, by de brigade Marechaussée te St. Martin op de proef dienende, korporaal der Jagers *F. W. Lemke*, benoemd tot Marechaussée by gemelde brigade.

De Koloniale Secretaris,
J. SCHOTBORGH Hz.

KOLONIALE SECRETARY.

Aanzoek voor Manumissie

ERSTE AFBEDING.

1854.
No. 46. Oct. 26. van het slavenkind *Michel*, oud vijf 1/2 maanden, zoon van *Maria Elisabeth*, behoorende aan *Jacob Abraham*.

De Koloniale Secretaris,
J. SCHOTBORGH Hz.

KOLONIALE SECRETARY.

Curacao den 3 November 1854.

NAMENS den Heer Gouverneur a. i. wordt by deze bekend gemaakt, dat de Zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 11 dezer, als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 11 1/2 oncen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoggemaakte Fransche brood van den voormelden prys een onge mindel mogen wegen; op pene als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,
J. SCHOTBORGH Hz.

AANBESTEDING BY AANNEMELYKE AANBIEDING

WEGENS den aanbouw met bylevering der benodigde materialen VAN

een houten loots

BINNEN HET FORT BEEKENBURG, geschikt tot huisvesting van vyftig militairen, om in gereedheid te zyn of betrekken te worden vóór of uiterlyk den 15 dezer maand en waarvan het bestek van af 12 ure van morgen, den 2 dezer, ter Administratie van Financien

De genen, die genezen worden, te verbinden wegens den bedoelden aanbouw, gelieven zich ter Administratie van Financien op Maandag, den 6 dezer, uiterlyk tot en met het vallen van het middagschot te verzoeken, met beslotene biljetten van inschryving, waar in de aanbiedene prys duidelyk zal dienen vermeld te worden.

Wordende de belanghebbenden verzocht by de opening der biljetten tegenwoordig te zyn of wel zich daarby te doen vertegenwoordigen.

Curacao den 1 November 1854.

De waarnemende Administrateur van Financien,
GORSIRA.

ADMINISTRATIE van FINANCIEN.

Publieke Inschryving.

BY het Gouvernement dezer kolonie benoedigd zynde de onderstaande artikelen, leverbaar in 's Landsmagazyn, te weten:

- 20 1 hands bylen,
- 20 sjappen-No. 2,
- 20 do. " 3,

zoo zal aan den voordeeligsten inschryver, byaldien de pryzen aannemelyk zyn, die verancier worden verleend.

De beslotene biljetten van inschryving zullen ter Administratie van Financien worden aangenomen op aanstaanden Dingsdag, den 7 dezer, uiterlyk tot en met het vallen van het middagschot.

De belanghebbenden worden verzocht om de monsters in te leveren in 's Landsmagazyn, binnen het fort Amsterdam en by de opening der biljetten tegenwoordig te zyn of wel zich daartoe door iemand anders te doen vertegenwoordigen.

Curacao den 3 November 1854.

De waarnemende Administrateur van Financien,
GORSIRA.

ADMINISTRATIE van FINANCIEN.

Publieke Inschryving

WEGENS den verkoop van meer of min 35,566 lb. Rood verhuut, afkomstig van Bonaire, te bezichtigen in 's Lands Magazyn alhier.

Degenen, die daarin geding hebben gelieven zich by beslotene biljetten van inschryving ter opgemelde Administratie te verzoeken, alwaar die biljetten zullen worden aan-

genomen op aanstaanden Dingsdag, den 7 dezer, uiterlyk tot en met het vallen van het middagschot.

De belanghebbenden worden verzocht om by de opening der biljetten tegenwoordig te zyn of wel zich daartoe door iemand anders te doen vertegenwoordigen.

Curacao den 3 November 1854.

De waarnemende Administrateur van Financien,
GORSIRA.

DE ondergeteekende maakt hierby aan de belanghebbenden bekend: dat de betalingen over de verlopen maand October, in 's Landsmagazyn, tegenwoordig der sivele magazynen, op die wijze van gratificatie, en de ondergeteekende tot de uitbetaling der tractementen, enz. ten zynen kantore zal vaceren van af den 7 tot ultimo dezer maand, van des morgens negen tot des middags te twee ure, zullende na laatst gemelden datum, de voormelde betalingen niet, de daarop als dan nog onbetaalde bedragen, aan de Administratie van Financien worden afgegeven.

Curacao den 3 November 1854.

De Koloniale Ontzanger,
P. I. BEAUJON.

KENNISGEVING.

HET Collagie der Wees- onbeheerde en Desolate Boedel-Kamer dezes eilands heeft besloten, dat, na den 30 dezer maand, tot nadere kennisgeving, geene andere gelden dan die aan afwezigen, minderjarigen, en de niet gezen gelyk gestelde personen toebehoorende, ter gezegde kamer ter administratie aangenomen zullen worden.

Curacao den 3 November 1854.

De Weesmeester,
P. COCKBURN PRINCE.

Lyst van de ter Koloniale Secretary liggen de onafgehaalde brieven, aangebragt sedert de laatste acht dagen.

J. R. Miranda 2.	M. A. Correa Jr.
B. de Marchena 2.	H. C. Henriquez & Co.
Rosa Capurro.	M. & H. C. Henriquez.
José Méza.	B. & D. Jesurun.
Carolina P. Kock.	E & E. J. Henriquez.
Roberto Kock.	M. Ustaris.
Christina Carballo.	Mord. de Marchena.
Mord. Henriquez.	

Curacao den 3 November 1854.

De Commis, belast met de Post-directie,
JOHN C. GAERSTE.

C U R A Ç A O.

Vaartuigen in- en uitgeklaard in de laatste acht dagen.

INGEKLAARD.— October.

- 30 ned. golet Johanna, Neuman Cz., Bonaire.
- n. g. „ Maria Elizabeth, Danies, Rio Hacha.
- ven. „ Rosa, Sanches, Maracaibo.
- ned. bark Jane, Hart, Bonaire.
- 31 am. brik Edward Lind, Maeston, Guayama.

November.

- 1 eng. „ Governor, Gillberry, Liverpool.
- 2 ned. golet Genl. Piar, Prince, Maracaibo.
- „ bark Gezaghber Boye, Vos, Bonaire.
- am. golet Mary Clark, Faarup, New York.
- han. brik Nautilus, Schweers, Pto. Cavallo.
- 3 am. schip Kate Lincoln, Sherman, Demerary.
- n. g. golet Esperanza, Cruz, Rio Hacha.
- ned. bark Silania, Flemming, Aruba.
- ven. golet Cathalina, Monsanto, Cumarebo.

UITGEKLAARD.— October.

- 27 sp. golet Ursula, Cabrera.
- ned. bark Gezaghber Boye, Vos.
- ven. golet Margaritha, Gimón.
- „ brik Jovan Espartana, Morales.
- ned. golet Reliance, de Haseth.
- 28 „ boot Martina, van Grieken.
- „ golet Antonia, Leyba.
- eng. bark Eagle, Johnson.
- ned. golet Esther, Capriles.
- „ „ Adelaida, van Grieken.
- ven. bark Abelina, Wefer.
- ned. golet Transit, de Haseth.
- „ „ Barbolina, Wolfshoff.
- ven. boot Carmen, Tallavera.
- 30 „ golet Rosa, Sanches.
- 31 ned. „ Sirius, Anshyn.
- „ „ Australia, Silé.
- am. brik Edward Lind, Maeston.

November.

- 2 ned. bark Jane, Hart.
- 3 „ „ Silania, Flemming.
- am. schip Kate Lincoln, Sherman.

Eergisteren met de aankomst van den Amerikaanschen schooner *MARY CLARE*, Kapitein *FAROP*, van Nieuw York, zyn alhier Nieuw Yorksche Couranten tot de dagteekening

van den 18 October jl. ontvangen, welke Europeesche berigten tot den 4 dier maand bevatten.

In de *New York Daily Times* van den 17 October vindt men berigten van het tooneel des oorlogs aan de Krim, waarin gemeld wordt dat er groote veldslagen zyn geleverd tusschen de geallieerde troepen en de Russen, welke tot uitslag hadden de verovering van Sebastopol en der oorlogschepen, benevens de fort en al de krygmaterielen, hebbende de Russen aan dooden en gekwetsten 18,000 man verloren. Deze berigten luiden zakelyk als volgt:

Nach het gevecht aan de rivier Alma (den 20 dezer) de Engelsen en Franschen met een verlies van 2500 man, het versterkte kamp der Russen bestormd en hen terug verdreven hebben, namen de Russen eene nieuwe stelling by Katscha, alwaar, den 22 Sept., een ander gevecht plaats had en de Russen terug gealagen werden tot onder de muren van Sebastopol. Hier vielen meer gevechten voor. Den 25 werd fort Constantyn ter zee en te land ingesloten en na een handhakkig tegenstand bestormd en veroverd. De geallieerden beschoten toen de stad en de vloot; de Russische linesschepen werden in brand gestoken en gezonken, de andere fortien werden achtereenvolgend vermeesterd, waardoor 800 vuurindolen tot zwygen gebragt en 2200 man krygsgevangen gemaakt werden; wurdende het verlies der Russen aan dooden en gekwetsten, in Sebastopol alleen, geschat op 18,000 man.

Terwyl deze ontzettende vernieling plaats greep, week *Menschikoff* met eenige troepen naar het binnenste gedeelte der haven en dreigde de stad in brand te steken en de overige schepen in de lucht te doen springen, wanneer hem eene eervolle kapitulatie geweigerd wierd. De bevelhebbers eischen eene onvoorwaardelyke overgave en verlaanden hem, om der menschheid wille, zes uren tyd van beraad. De 6 uren waren niet verstreken by het vertrek van het berigt.

Naat luid van een ander berigt heeft by zich onvoorwaardelyk overgegeven.

Uit de onderscheidene telegrafische berigten ontleent men varder het volgende:—

Eene depeche van *Omer Pacha* aan den Turkschen gezant in Weenen vermeldt dat Sebastopol bestormd is met al derselver krygsartillerie benevens de vloot. Aan het garnizoen werd de vrye aftogt aangeboden, de troepen verkozen echter krygsgevangen te blijven. Zy gaven zich den 25 over.

Onder dagteekening van Parys 3 October, verneemt men dat een telegrafisch berigt uit Bucharest van den 28 ontvangen is, vermeldende dat Sebastopol op den 25 door de geallieerde krysmagt veroverd is. Er worden geene byzonderheden van deze gebeurtenis medegedeeld. Het garnizoen gaf zich krygsgevangen over.

Een berigt, gedagteekend Weenen 1 October, vermeldt dat het garnizoen van Sebastopol, aan hetwelk een vrye aftogt was aangeboden, na de wapens te hebben neergelegd, verkozen heeft krygsgevangen te blijven.

De berigten betreffende de vloot liepen zeer uiteen. Een berigt vermeldt dat tien knieschepen verbrand en gezonken werden; volgens een ander heeft de vloot geen deel in het gevecht genomen, zy heeft zich aan den vyand overgegeven. Een ander berigt meldt dat het fort Constantyn in de lucht gesprongen is door de bommen van de Engelsche schepen.

Een berigt, dat op waarheidschynt gegrond te zyn, bevat, naar men zegt, dat de Russen geheel ontmoedigd waren door de herhaalde nederlagen; zy hebben den tegenstand niet geboden, dien men verwacht heeft. Maar, hoe verklaart men dan het verlies van 18,000 man!

Uit Londen, Woensdag morgen 9 ure, wordt het volgende medegedeeld:

“**WEENEN, 3 Oct.** Onderscheiden op heden alhier ontvangene particuliere berigten bevestigen de uit verschillende bronnen ontvangene tyding der verovering van Sebastopol. Wy hebben echter geen officieel berigt ter bevestiging derzelve, doch wel eene officiele depeche van St. Petersburg, gedagteekend 1 October, waarin gemeld wordt dat er berigten van Prins *Menschikoff* van den 26 waren ontvangen, zonder melding te maken van eenige noodlottige gebeurtenissen. Dit veroorzaakt alhier eenige bezorgdheid.”

“**WANNEN, 3 Oct.** De depeche van Prins *Menschikoff* naar Petersburg is waarschyneklyk van den 20 en niet van den 26; want zyne laatste depeche bleef elf dagen op reis.”

“De Couranten alhier bevatten het volgende:— Vyf uren na het bombardement vloog het fort Constantyn in de lucht. Tien duizend Russen werden onder dezelfs puin-

hoopen begraven. Prins Menschikoff nam de wyk in het fort Alexander, waar 18,000 Russen zich overgaven. De geallieerde vloeten vernielden achtereenvolgend de buitenforten aan de haven en de voorhoede van de Russische vloot. Men berigt dat Prins Menschikoff, op den 26, zich onvoorzwaarlijk overgegeven heeft."

BERLYN, 3 Oct. Alhier is een telegrafisch berigt uit St. Petrsburg ontvangen, bevattende dat Prins Menschikoff door telegraaf onder dagteekening van 25 Sept. heeft medegedeeld, dat hy zyne krygsmagt van voor Sebastopol naar Baktschi Serei heeft doen optrekken zonder in het minst bemoeijelyk te zyn geworden. Hy zal aldaar versterkingen van Kertsch en Perekop afwachten. Hy voegt er by dat tot den 26 er geen aanval tegen Sebastopol gedaan is.

Uit eene byzondere mededeeling aan de *New York Daily Times*, gedagteekend Londen 4 October, blykt dat tot op dien datum er geen officieel noch authentiek berigt van dese gewigtvolle gebeurtenis ontvangen is, men twyfelde echter geenszins of de tyding zal bevestigd worden.

De op den 4 ontvangene berigten wyzigen eenigzins de vroegere, namelijk dat Prins Menschikoff de in het binnenste der haven liggende oorlogschepen nog niet had overgegeven.

Uit het Algemeen Handelsblad tot den 29 September jl.

's GRAVENHAGE, 23 Sept. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is aangeboden de begrooting voor het dienstjaar 1855. De inkomsten zyn geraamd op f 72,386,595, de uitgaven op f 72,118,891, blyvende aldus een batig saldo van f 287,704. In de Memorie van Toelichting treedt de minister van financiën in eene breedvoerige ontwikkeling, ten betoope van den gunstigen toestand der schatkist. Sedert 1850 was door schulddeging ruim een millioen bespaard; over 1853 had meerdere opbrengst van middelen en besparing van uitgaven plaats gehad. Ook de loopende dienst levert gunstige resultaten op; diensvolgens kan de regering tot eene vermindering van lasten overgaan, en heeft zy besloten tot eene afschaffing van de 23 opc. op het gemaal en op het collective zegel en voorts tot geheele afschaffing van het tonnegeld, daaraan zyn had zy gemeend te moeten overgaan om de opcenten op het binnen- en buitenlandsch gedistilleerd met 18 te verhoogen en die dus op te voeren tot 60 opc. De regering vertrouwt alzoo met bedachtzaamheid te handelen in het duurzaam belang des lands.

De *Nederlander* deelt mede, dat art. 4 van het ontwerp van wet nopens het lager en middelbaar onderwijs aldus luidt:

"De openbare scholen zyn ingerigt voor kinderen van verschillende godsdienstige gezindheden.

"De onderwyzers in deze scholen onthouden zich van iets te onderwyzen, te doen of toe te laten, kwetsend voor de godsdienstige begrippen van eenigerlei gezindheid.

"Het geven van onderwijs in de godsdienst wordt overgelaten aan de kerkelyke genootschappen. Hiertoe zyn de gebouwen voor het openbaar lager en middelbaar onderwijs, buiten de schooluren, voor de leerlingen der school beschikbaar.

"Waar de plaatselyke omstandigheden het toelaten, mogen afzonderlyke openbare scholen worden ingerigt voor kinderen van dezelfde gezindheid."

LEGERPLAATS BY ZEYST, 16 Sept. Z. M. heeft den generaal-majoor van Poolsum Booy, kommandant der vereenigde divisie, tot H. D. adjudant in buitengewone dienst benoemd en Z. H. E. G. den last opgedragen, om by dagorder bekend te maken, dat H. D. over de gezamenlyke divisien hoogst voldaan en te vreden is.

De *Staats-Courant* bevestigt dat de generaal-majoor P. van Poolsum Booy, kommanderende de 2de brigade infanterie door Z. M. benoemd is tot H. D. adjudant in buitengewone dienst.

AMSTERDAM, 16 Sept. De opperbevelhebber van de in het kamp by Zeyst gelegerde divisie, de generaal-majoor van Poolsum Booy, is, naar men vry zeker meldt, voornemens zyn pensioen te vragen; sommigen beweren zelfs, dat hy het reeds heeft verzocht, en dat het kommando over het kamp intusschen aan den generaal Mennigh zou zyn overgedragen.—(Utr. C.)

's HERTOGENBOSCH, 27 Sept. Gisteren is alhier de Heer generaal-majoor P. van Poolsum Booy, gewezen bevelhebber der troepen te Zeist gekampeerd geweest, teruggekeerd. De stafmuziek der dienstdoende schutterij gaf Z. H. E. G. des avonds eene se-

renade by fakellicht als een bewys van hulde ter gelegenheid zynar benoeming tot buitengewoon adjudant des Konings.

VLISSINGEN, 19 Sept. Met 1 Oct. gaan in de bovenrol van het fregat de Ruyter mede, de kapl. luit. de Vries, de luit. 1e. klasse J. A. van Ommen; de luit. 2de kl. L. M. de Laar de Kanter, G. T. C. Rose, P. Roodzand en R. P. Struik; de offic. van gez. 2de kl. H. L. Koning, de offic. van gez. 3de kl. A. C. Slegt, E. T. Muller en P. J. Feltkamp, de admin. 2de en 3de kl. Valentini, J. P. Runckel en D. C. v. d. Mart, de adj.-admin. B. L. van Dalen Wetters; de scheepsklerken J. A. La Graai, J. Sas, J. C. C. Struyk, W. Hanegraaf, J. Salmoy en J. T. Koning.

Van het 23 tal adelborsten 1e. kl., die op de Ruyter zyn, zullen op het eersdags binnenvallend fregat Doggersbank overgaan de H. H. Wierix, Visser, Dyaerink, Roëll en Gobée.

AMSTERDAM, 27 Sept. De adelborsten der derde klasse dezer dagen als zoodanig benoemd zyn aangeschreven, om den 15 Oct. e. k. zich op de plaats hunner bestemming te Nieuwediep, gemeente Helder, te doen bevinden. Zy zullen daar aan boord geplaatst worden, 's nachts verblyf houden, en praktische oefeningen ontvangen, in al hetgeen de zeedienst betreft, doch aan wal verder wetenschappelyke opleiding ontvangen van leermeesters in de verchillende vakken tot de dienst op zee behoorende.

AMSTERDAM, 28 Sept. Men verneemt, dat zeer spoedig een nieuw examen zal aangekondigd worden van wege het ministerie van marine, ten einde het getal adelborsten van de 3de kl. te vermeerderen, welke aan het Nieuwediep op een wachtschip zullen geplaatst worden. Men schynt by het gouvernement getrek aan officieren by de marine te vreezen, hetwelk daaruit voortvloeit, dat altyd te veel officieren op den duur geen lust in de zeedienst hebben en by de eerste gelegenheid 's lands dienst trachten te verlaten, om ze met burgerlyke betrekkingen te verwisselen. Men schryft dien tegensin ook toe aan gemis van praktische opleiding op en by het element. Van daar, dat men nu aan het Nieuwediep betere praktische opleiding zoekt, dan te Breda kan gegeven worden.

AMSTERDAM 18 Sept. Volgens de *D. Allg. Z.*, hebben verscheidene geneesheeren van hospitalen buitengewoon veel baat gevonden in de behandeling van cholera-zieken by het gebruik van beverolie, in vry sterke hoeveelheid (1 lood elk half uur, tot dat de krampen en brakiogen ophouden, terwyl men daarby de zieken zooveel water laat drinken als zy willen) toegediend. Ook in de *Times* hebben onderscheidene byzondere personen opmerkzaam gemaakt op de wonderbare kracht van dat middel tegen de cholera.

ZWOLLE, 15 Sept. Heden namiddag omstreeks 5 ure arriveerde alhier eene raderstoomboot, welke wy vermoenen, dat wel de kleinste zal zyn, die tot heden in de vaart is. Dezelve is gemaakt te Coblenz en bestemd voor de vaart in Oost-Friesland (te Carolinerzyl) de breedte op de raderkasten is 13 voet en hare diepgang 18 a 19 duim. Zy heeft eene machine van lage drukking van 14 paardenkracht en wordt beveren door eene ekwipage van drie man, zynde stuurman, machinist, die gelyk stoker is, en een matroos. Zy heeft in de achterstevan eene kajuit of roef, even als in eene elegante trekschuit, waarin 16 personen kunnen geplaatst worden, en in den voorstevan een verblyf voor 16 a 18 passagiers. Goederen kan zy weinig laden. Dit allerlieft vaartuig heeft volgens opgaaft van den eigenaar f 5000 gekost.

Men wil, dat de Heer Thiers, over den tegenwoordigen toestand sprekende, gezegd zou hebben: Indien Sebastopol ingenomen wordt, dan is het sluiten van den vrede onmogelyk; wordt Sebastopol niet genomen, dan is de oorlog ook onmogelyk.

Men meldt als stellig, dat de Keizer van Oostenryk den Koning van Pruisen schriftelyk de verzekering gegeven heeft, dat geen Oostenryksche bajonet de Pruth zal overtrekken.

De *Moniteur* heeft onlangs gemeld, dat 2000 man der Fransche troepen den Piraeus zouden verlaten en naar Athene vertrekken; thans behelzen de Parysche dagbladen eene dépêche uit Athene, waarin gezegd wordt, dat koning Otto op de aanvraag dienaangaande van den Franschen kommandant, een weigerend antwoord gegeven en zelfs verklaard heeft dat hy de residentie zoude verlaten, indien de regering de vraag mogt bewilligen. Het ministerie beraadlaagde hierover nog en had nog niets besloten. De Heer Maucordato heeft verklaard, dat hy den koning zoude volgen.

Uit Madrid verneemt men dat de koningin Isabella, sedert hare moeder zich in velligheid bevindt, weder haar oudern overmoed terug gekregen heeft. Zy geeft aan hare ministers allerlei bytende benamingen, welke zy hun door de kleine prinses van Aaurie in het gezigt laat zeggen.

Men schryft uit Rome, dat aldaar onder de bevolking zekere spanning heerscht ter zake van het proces van 15 Aug., hetwelk den 22 September voor de *sagra consulta* in behandeling zal komen. In deze zaak zyn 56 personen betrokken, waaronder de zoon van Prins Rospigliosi, de Heer Mazzoni, secretaris van den Engelschen consul te Rome, de advokaat Petroni, Castellani, zoon van een ryken juwelier, twee vrouwen en drie priesters. De Romeinen stellen veel belang in het lot der aangeklaagden en ingeval teregtstellingen mogten plaats grypen, zoo als men voor waarschyndlyk houdt, zal de regering ernstige voorzigtigheidsmaatregelen moeten nemen. Daar de cholera te Rome nog dagelyks offers eischt zyn den 20 Sept. op last van den Paus in al de kerken de beelden van de H. Maagd en in de oudste en meest bezochte de allerheiligste reliquien voor het volk ten toon gesteld. Zy zullen in de naastvolgende 10 dagen ten toon gesteld blyven en al de geloovigen zyn uitgenoodigd, door boete en gebed de verwydering van dezen geesel van het Opperwezen af te smeken. De Paus heeft de door Mai's overlyden opengevallene betrekking van protector van de Benedictyner orde aan den kardinaal staats-secretaris Antonelli opgedragen.

Te Messina heeft de cholera vreeselyk gevoed. Den 23 Aug., den tweeden dag na hare uitbarsting, kwamen meer dan 100 sterfgevallen voor, en in de volgende dagen klom dit getal tot 300, 400 en 500. Den 29 Aug. steeg het zelfs tot 1000 en daalde vervolgens weder tot 500 a 600 dagelyks. Reeds dadelijk by de verschyning der ziekte vlugtte een groot gedeelte der inwoners uit de stad, zoodat er niet meer dan 25,000 overbleven.—Priesters, geneesheeren en apothekers moesten, om de woede des volks te ontgaan, de vlugt nemen. In de stad Napels heeft de cholera binnen de tydruimte van eenige weken meer dan 6000 offers weggerukt.

Men verzekert, dat de Vereenigde Staten voornemens zyn om de betaling van den Sondtol te weigeren en deze huus weigering door een kotrooi oorlogschepen te onderhouden. Men wil, dat Engeland zich te meer sake by de Vereenigde Staten zal aansluiten.

De Heer Soulé, gezant van de Vereenigde Staten in Spanje, is met een secretaris van het Amerikaansche gezantschap te Parys aangekomen. Hy vertrekt naar Londen en zal waarschyndlyk naar New York terugkeeren.

De ratificatie van het traktaat nopens de vischery en reciprociteit van wege de Britsche regering is te Washington ontvangen en kort daarna tegen die der Ver. Staten uitgewisseld. Hierdoor is nu alle aanleiding tot misverstand of oneenigheid uit den weg geruimd.

De onderhandelingen over het gebeurde met Greytown zullen te Washington en niet te Londen worden gevoerd, doch het Engelsche gouvernement zal niet toegeven, dat zyne regten op die kust in het minst worden verbort.

De bevelhebber Hollins, die met de Cyane de stad Greytown heeft gebombardeerd, is door de regering van het bevel over dat schip ontheven geworden, doch hem tevens te kennen gegeven, dat hy het volle vertrouwen des gouvernements blyft behouden.

Men verzekert, dat het Amerik. gouvernement met de vernieling van Greytown ten doel had, om de Engelschen geheel uit Mid-den-Amerika te verdryven.

De *New York Herald* meldt, dat een schip van 400 ton uit die haven was vertrokken met eene groote hoeveelheid geweren en krygsammunitie, alsmede eene voor alles berekende bemanning; de plaats van bestemming was geheim, doch men vermoedde, dat het Mexico gold. Een tweede schip, dat gereed lag, om te vertrekken, was door toedoen van den Venezuëlaanschen gezant in beslag genomen.

Men ziet uit berigten van New-York dat de onderhandelingen om voor de Amerikaansche schepen een station op St. Domingo te verkrygen, met goed gevolg schynen te zullen worden bekroond. Van de Sandwich eilanden had men vernomen, dat de aansluiting dier eilanden by de Ver. Staten door den Koning was bekrachtigd geworden. Over Californie was de tyding ontvangen dat de stad Canton in de magt der Chinese Insurgenten was gevallen.

WETENSCHAP EN WELDADIGHEID.

(Vervolg van het eerste blad der Courant van den 28 October 1854 No. 43.)

"Iedereen eene volmaakte opvoeding."

Des 1. zorgen, dat iedereen het zooveel mogelijk geniet; 2. dat die opvoeding zooveel mogelijk volmaakt zy, — met andere woorden: uitbreiding van onderwijs en steeds verbetering van onderwijs.

Ziedaar een van de uitkomsten, waartoe de Staathuishoudkunde geraakte. Eigenlyk is het hare eene groote les, de schering en inslag van al hare betoogen. Maar voor dat men die eenvoudige waarheid ontdekte, is er lange tyd noodig geweest; om den arbeid goed te leeren kennen en, zyne eischen en watten op te sporen, heeft men dien geruimen tyd moeten nagaan; en zoo zyn er eeuwen verloop, eer men konde zien, dat de zaak zoo eenvoudig was.

Veel menschen hebben daartoe bygedragen; de een lette eenige treffende zaken op, zelds zyne gedachte daarever, en een latere ging weer voort, waar de eerste was uitgescheiden. Men heeft wel eens gezegd: de geloofden zyn menschen, die op elkanders schouders gaan staan, om verder te kunnen zien, en dat is eene vry juiste vergelyking. Dit alles echter zou ons te ver afvoeren, (of schoon het op zich zelf ook reeds belangryk is na te gaan, hoe men er toe gekomen is; maar dat is de geheele Geschiedenis der Staathuishoudkunde). Genoeg zy het om voor het oogenblik te weten, dat zy deze les heeft:

"Zedelykheid en godadienst, spaarzaamheid, lust tot arbeid, kundigheden, ziedaar de eenige middelen om by de armen het voortbrengen te bevorderen, en dus om het pauperisme te vermindern." Gaandeweg heeft men daardoor de aandacht gevestigd op allerlei instellingen, welke die zaken kunnen bevorderen, en dat gedeelte der Staathuishoudkunde, dat meer bepaald daarop ziet, noemt men de Philantrophie.

De Philantrophie neemt hoe langer hoe grooter plaats op het gebied der Staathuishoudkunde, en komt ook gaandeweg meer in de wetten van den Staat: met andere woorden wil dit zeggen: de leer der rykdommen (de Staathuishoudkunde) wordt hoe langer hoe meer eene met de leer der menschlievendheid.

Bestuderen wy dan die schoone wetenschap, die ons de natuur van het groote gezin in zyne gedeelten leert kennen, en die ons toont, dat ook daár eenheid is en harmonie, even als in elk ander deeltje der heerlyke schepping. Laten wy dan op die gronden het waanbegrip varen, dat het pauperisme onzer dagen, dat niet mensch zyn van dui-zende broeders, een blyvende en door God voortdurend gewilde toestand zou zyn; en vereenigen wy ons daarentegen met alle krachten, om het zekere geneesmiddel aan te wenden. Dat middel is in iedere hand. — Geeft daartoe geldelyk: 't is nimmer mis-plaakt. Geeft daartoe door daden: nog grooten is de vrucht, die gy plukken zult. Maar geeft; geeft; wy allen, geven wy daar; het zaad is in ieders bezit, strooit het uit met kwistige hand; of wat denkt en beschaving heeft bezit een buitpittelyken voorraad van het geneesmiddel. Houdt het niet voor u; 't is u niet toevertrouwd om het te verbergen, maar om er mee te woekeren. De opvoeding der armen is eene schuld, door de dwalingen der voorgelachten aan ons overgeleverd: daar wy nu de baten der erfenis hebben aanvaard, zoo moeten wy de schuld ook aanvaarden. Lossen wy die af. — *Economist.*

In een brief uit Varna wordt gesproken van een eigenaardig middel van aanval, dat, naar men zegt, door de geallieerde eskaders by het beleg van Sebastopol gebruikt zal worden. Het betreft namelyk eene boest of achuit van een zonderlingen vorm, die veel gelykenis heeft op eene reusachtige padde. Men heeft een gewoon vaartuig genomen en het gerazeerd. Vervolgens heeft men het gedeukt met een boort van dat, zamengesteld geheel van yzer en geheel en al voorzien van een bekleedzel van werk van vlas en matrassen.

In de zyden van dit vaartuig heeft men eene stoommachine van eene ontzaggelyke kracht verborgen, die bestemd is eene monsterachtige schaar, die uitwendig aan den voorsteven van het vaartuig geplaatst is, in beweging te brengen; een schroef aan het

achterende geplaatst, zal het besturen. Dit schip zal ondoordringbaar zyn voor de kogels, die uit de forten aan den ingang der haven er op worden afgeschoten. De schaar zal de ontzaggelyke ketenen, die de haven afsluiten, doornyden. Onder het dak zullen vastberaden mannen geplaatst worden, gewapend met donderbussen en alle andere werktuigen om de dverige hinderpalen, die de Russen aan de geallieerde vloeten mogten gesteld hebben, te vernielen.

Dit helse schip, op de uitvinding waarvan Archimedes jaloersch zoude geweest zyn, is bestemd om den weg te banen voor de vereenigde vloeten naar de haven van Sebastopol, die de verdedigers voor ondoordringbaar houden, en zal dus eene verschrikkelyke afleiding geven aan den tegenstand, dien zy aan het leger te land zullen kunnen bieden. De briefschryver uit Varna zegt dat zyne beschryving zeer onvolledig moet zyn, daar hy onbekend is met de vakken van zeevaart en hare industrie.

Onlangs werd te Parys een reusachtige pompoen (potiron) voor 62 fr. verkocht, welke den omvang van den gewoon kabriolet-wiel had, byna 10 voet groot en 400 lb. zwaar was. Een persoon had zich 3 maanden daarvan kunnen voeden en hy had 60 lb. suiker opgeleverd. Hy was gegroeid in het dal der Loire, hetwelk ook in Juny ll. zulke reusachtige artichokken leverde.

De ziekte der druiven heeft een aanmerkelijken invloed in Frankryk geoeffend op de uitvoeren van wyn en brandewyn. Gedurende de 7 eerste maanden dezes jaars zyn ruim 400,000 hect. wyn en 60,000 hect. brandewyn minder uitgevoerd dan gedurende gelyk tydvak van 1853.

De vrymetselaars, welke in Frankryk vry talryk zyn en onder anderen te Parys ongeveer 80,000 broeders tellen met den prins Lucien Murat tot grootmeester, zyn voornemens een opzettelyk dagblad, getiteld: *Le Franc-Maçon* uit te geven, dat voornamelyk zal strekken om het clericale blad *L'Univers* te bestryden. Zoo als men weet, heeft dit dagblad hevige artikels tegen de vrymetselaars medegedeeld, waarin men onder anderen niet onduidelijk te kennen gaf, dat de vrymetselaars geregtelyk moesten vervolgd worden.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curacao den 23 October 1854.

BY beschikking van den Heer Gouverneur a. i. dezer kolonie dd. 17 dezer No. 638, is aan den Heer *Hermanus Brusse*, op deszelfs verzoek, de toestemming verleend tot het openen en houden eener school, in de Nederduitsche, Fransche en Hoogduitsche talen, alsmede in de andere vakken van het lager onderwijs.

De Koloniale Secretaris,
J. SCHOTBORGH Hz.

KOLONIALE SECRETARY.

Curacao den 27 October 1854.

BY beschikking van den heer Gouverneur a. i. dezer kolonie van heden No. 652, is, na ingewonnen advies der Geneeskundige Commissie alhier, bepaald: dat de looda, belast met de attributen van havenmeester, van de bevelvoerders der vaartuigen, komende van *Barcelona*, de verklaaring zal afnemen, of aldaar de *Cholera Morbus* al dan niet heerscht, en zoo ja de bedoelde vaartuigen binnen de haven niet zal toelaten, maar dezelve moeten verwyzen naar het eilandje Klein Curacao.

De Koloniale Secretaris,
J. SCHOTBORGH Hz.

KOLONIALE SECRETARY.

Aanzoek voor Manumissie.
TWEEDE AFKONDIGING.
1854.

No. 44. Oct. 19. van den slavenjongen *Martinus Louis*, oud 1 jaar, zoon van *Anna Gustina*, toebehoorende aan *M. M. Carcryn*, gehuwd met *J. B. Raffait*.

" 45. " 22. van den slaaf *Rimon*, oud 42 jaren, zoon van *Girigorie Frans*, toebehoorende aan het Bestuur dezer kolonie.
De Koloniale Secretaris,
J. SCHOTBORGH Hz.

Citatie by Edicte.

SUSANNA CATHARINA KRUGER geboren **AXSON**, alhier woonachtig, huisvrouw van **FREDERIK KRUGER**, ten dezen voor zoo veel noodig als dienstig bygestaan door haren curator ad lites **Mr. Sol. C. Henriquez**, doet door my onder-

geteekende deurwaarder en gerechtsbode of pentlyk en by Edicte voor de tweede maal

DAGVAARDEN

den voornoemden **FREDERIK KRUGER** thands uitlandig, tegen Maandag den 29 Januari 1855, des morgens te 10 ure, voor de Rechtbank dezer kolonie ter rolle van Kommissarissen uit dezelve, om het tweede defaut te zien verleenen of wel het eerste verleende defaut te purgeeren, de kosten daarop gevallen te refunderen en alsnog te komen aanhooren, antwoorden en verder voort te procederen op den eisde en de conclusie die ten dage dienende door af van wege de eischeresse bygestaan als voren, zullen worden gedaan en genomen, tegen den gedaagde tot ontbinding van den tusschen hen bestaanden band des huwelyks, uithoofde van des gedaagdes meer dan vyfjarige afwezigheid. Alles met de kosten ofte, etc.

Curacao den 27 October 1854.

Mr. SOL. C. HENRIQUEZ,

Advkt.

Aldus gepubliceerd binne het fort Amsterdam en in de Willemstad en ter gewone plaatse aangeplakt op Curacao den 27 October 1854.

De Deurwaarder en Gerechtsbode by de Rechtbank dezer kolonie,
Jours. Ct. MAACK.

OPROEPING.

J. B. ABM. JESURUN en **J. R. MIRANDA Jr.** onder zich hebbende eene som van f753.66, aankomende den Heer **WILLIAM BISSCHOP**, roepen by deze op al de genen, die iets te vorderen hebben tegen gemelden Heer **WILLIAM BISSCHOP**, om binnen den tyd van twee maanden, van heden af te rekenen, hunne vorderingen aan hen intezenden; zullende na verloop van dien tyd de gemelde som naar evenredigheid aan de Crediteuren uitbetaald worden.

Curacao den 27 October 1854.

OPROEPING VAN Crediteuren en Debiteuren.

DE ondergeteekenden erfgenamen van wyleu den Heer **SAMUEL C. HENRIQUEZ**, acte van beëdigd in diens boedel hebbende, verzoeken by de ziele degenen, die eenige vorderingen hebben tegen gemelden boedel, om hunne rekeningen by hen intezenden, de binnenlandsche crediteuren, binnen den tyd van zes weken en de buitenlandsche binnen den tyd van zes maanden; terwijl degenen, die aan dezen boedel schuldig zyn, worden opgeroepen om het verschuldigde ten spoedigste te komen voldoen.

Curacao den 27 October 1854.
MOS. C. HENRIQUEZ c. s., qq.

WAABSCHUWING.

DE ondergeteekende waarschuwt by deze allen en een iegelyk om op haren naam, aan niemand hoegenaamd, eenig credit te verleenen, of eenig artikel af te geven, zonder een door haar onderteekend bewys; daar geene rekeningen door haar betaald zullen worden, welke niet voorzien zyn van dusdanig bewys.

Curacao den 20 October 1854.
Dawer. **SAMUEL C. HENRIQUEZ.**

DE ondergeteekende is verhuisd naar Pietermaai, in de 1ste Wyk No. 62.

Curacao den 27 October 1854.
C. H. JONCKHEER.

TE koop by **J. E. VAN DER MEULEN**, Hollandsche Wynen in halve vaten en in kisten, fyne Wynen van zeer exquis merk, zoo mede Rhywnen in soorten; Fagninger en Seltzerwater in heele kruiken, Falken en Faro Bier in manden van heele en halve kruiken, Madera wyn in halve flesschen.

Curacao den 27 October 1854.

TE KOOP

EEN NIEUW AMERIKAANSCH EZELSKAR. Te berragen ter dezer Drukkery.

Curacao den 27 October 1854.

TE KOOP

By **AUGUST MULLER**, Princessen Bier in manden van 50 kruiken — Madera wyn in kisten van 12 en 24 flesschen — Vieux Cognac in kisten van 12 flesschen — Oeder en Mahognyhout enz.

Gedrukt ter Drukkery van **A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN** wa.